

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.51.2025.MK

Dariusz Meyer

Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1
w Świeradowie-Zdroju
ul. Długa 1/1
59-850 Świeradów-Zdrój

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 12 listopada 2025 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1
w Świeradowie-Zdroju

Kierownik jednostki kontrolowanej: Dariusz Meyer – Dyrektor w okresie
od 1 września 2024 r. do 24 września 2025 r.

(akta kontroli str. 1)

Zakres kontroli: Dokumentowanie pracy opiekuńczo –
wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka
oraz zgodność zatrudniania z wymogami
kwalifikacyjnymi.

Okres objęty kontrolą od 1 września 2024 r. do
24 września 2025 r.

Podstawa prawna kontroli: Art. 122 oraz art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia
9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r.
poz. 49)¹.
Plan Kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony
przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu
27 czerwca 2025 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia
czynności kontrolnych: Od 24 września 2025 r. do 3 października 2025 r.

Kontrolerzy:

1. Martyna Kwiecińska, inspektor wojewódzki,
upoważnienie nr 393 z dnia 27 sierpnia 2025 r.,
sygn. PS-NKWR.0030.393.2025.MK
2. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki,
upoważnienie nr 394 z dnia 27 sierpnia 2025 r.
sygn. PS-NKWR.0030.394.2025.MK

(akta kontroli str. 8-9)

¹ Zwanej dalej „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów oraz ich błędna interpretacja. Stwierdzone nieprawidłowości spowodowały skutki w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

III. Ustalenia kontroli:

Kontrola została odnotowana w książce kontroli zgodnie z kolejnością wpisów. Wskazuje się na konieczność numeracji stron oraz pozycji wpisów w książce kontroli. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, indywidualnych rozmów z wychowankami, dokumentacji z akt osobowych potwierdzających kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi, a także pisemnych oświadczeń złożonych przez dyrektora jednostki.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Świeradowie-Zdroju² jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Lubański. W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Placówki pełnił Pan Dariusz Meyer, który był odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach. Placówka działała na podstawie decyzji nr PS-IS.9423.14.2014 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 18 lutego 2014 r.³ W jednostce zabezpieczono 14 miejsc dla dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, pozbawionych opieki rodzin własnych.

(akta kontroli str. 10-16, 169)

W toku czynności kontrolnych na podstawie analizy dokumentacji Placówki oraz danych ewidencyjnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą tj. od 1 września 2024 r. do 24 września 2025 r., dochodziło do przekroczenia liczby wychowanków, określonej w decyzji Wojewody, zgodnie z którą w Placówce może przebywać maksymalnie 14 dzieci. Na dzień kontroli w Placówce przebywało 16 wychowanków. W okresie od września do października 2024 r. liczba wychowanków wynosiła 16, ponieważ dwoje wychowanków zostało przyjętych na podstawie zezwolenia Wojewody Dolnośląskiego w trybie art. 95 ust. 3a ustawy. W dniu 11 października 2024 r. w wyniku interwencji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu

² Zwana dalej „Placówką” lub „POW”;

³ Zwana dalej „decyzją Wojewody Dolnośląskiego”.

przemocy domowej⁴ do Placówki przyjęto troje małoletnich (A.Ł. – 7 lat B.S. – 3 lata, K.S. – 3 lata). Ze względu na wiek dzieci Placówka wystąpiła pismem z dnia 14 października 2024 r. do PCPR w Lubaniu o zabezpieczenie małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej. W odpowiedzi z dnia 21 października 2024 r. PCRP poinformował, że prowadzi intensywne działania w tym zakresie, jednakże zasoby rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zostały wówczas wyczerpane. Troje małoletnich zostało przeniesionych z Placówki do rodziny zastępczej zawodowej dopiero 1 września 2025 r.

W grudniu 2024 r. z ewidencji POW zostało skreślonych dwoje wychowanków, co spowodowało spadek liczby dzieci do 17. Taki stan utrzymywał się do lipca 2025 r., gdzie przyjęto kolejnych dwóch wychowanków, z czego jedno dziecko nie ukończyło 10. roku życia. Przyjęcie ww. dzieci nastąpiło za zgodą dyrektora Placówki. Decyzja ta była podyktowana także chęcią połączenia rodzeństwa w Placówce, gdzie przebywał starszy brat nowo przyjętych wychowanków. Dyrektor miał świadomość, że przyjęcie tej dwójki dzieci następuje przy przekroczonym stanie osobowym oraz bez zgody wojewody. We wrześniu 2025 r. troje dzieci zostało przeniesionych do rodziny zastępczej zawodowej, co skutkowało obniżeniem liczby wychowanków do 16. Taki stan osobowy został odnotowany na dzień kontroli. Powyższe stanowi nieprawidłowość, wynikającą z nieprzestrzegania przepisów prawa przez Powiat Lubąński, naruszając tym samym art. 95 ust. 3 ustawy, kierując wychowanków (A.B., K.B.) do Placówki.

(akta kontroli str. 26-28)

Z analizy dokumentacji wynikało, iż Placówka działała zgodnie z przepisami art. 95 ust. 1 i 2 ustawy, regulującymi kryterium wieku dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego. Większość wychowanków została przyjęta po ukończeniu 10. roku życia. W przypadku wychowanka K.B., który w dniu przyjęcia do Placówki nie ukończył 10. roku życia, jego umieszczenie nastąpiło wraz z bratem, który ukończył wymagany wiek oraz w Placówce przebywał od sierpnia 2023 r. najstarszy brat rodzeństwa. Z uwagi na fakt, iż umieszczenie dotyczyło wspólnego pobytu rodzeństwa, uznano, że w analizowanej sytuacji zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 95 ust. 2 ustawy dopuszczające umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej tego typu nie naruszając przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

(akta kontroli str. 26-27,32)

⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 1673.

W zgodzie z art. 35 ust. 1 ustawy wychowankowie Placówki zostali umieszczeni na podstawie orzeczeń sądowych. Postanowienia wskazywały na potrzebę umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej, przy czym w jednym przypadku orzeczenie sądu zawierało bezpośrednio wskazanie placówki opiekuńczo-wychowawczej. Spośród wszystkich obowiązujących orzeczeń, pięć zostało wydanych po zakończeniu postępowań opiekuńczych, natomiast 11 stanowiło zabezpieczenia do czasu zakończenia postępowań opiekuńczych.

(akta kontroli str. 32-36)

Na podstawie art. 93 ust. 4 pkt 3, art. 100 ust. 3 ustawy, w toku przeprowadzonych działań kontrolnych oraz na podstawie oświadczenia złożonego przez dyrektora Placówki stwierdzono, że jednostka podejmowała działania ukierunkowane na wspieranie procesu reintegracji dziecka z rodziną biologiczną i utrzymywania przez dziecko kontaktu z bliskimi. Placówka utrzymywała stałe kontakty z rodziną dziecka, w tym z rodzicami oraz innymi członkami rodzin, którzy wyrazili chęć współpracy. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem przez dyrektora Placówki, rodzinie dziecka udzielane było wsparcie emocjonalne i informacyjne, między innymi poprzez wskazywanie dostępnych form pomocy środowiskowej. Jednocześnie podejmowane były działania motywujące rodziców do uczestnictwa w zajęciach i warsztatach rozwijających kompetencje rodzicielskie. W zakresie utrzymywania kontaktów dziecka z rodziną, jednostka organizowała i umożliwiała realizację kontaktów bezpośrednich poprzez wizyty w Placówce oraz kontakt telefoniczny i spotkania online. Placówka zapewniała wychowankom wsparcie w utrzymywaniu więzi rodzinnych oraz w przygotowaniu emocjonalnym do spotkań z rodziną, prowadząc rozmowy wzmacniające poczucie przynależności rodzinnej. Wychowankom, którzy posiadali zezwolenie na urlopowanie, umożliwiano korzystanie z przepustek do domów rodzinnych. Osoby bliskie oraz rodzice biologiczni, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, mieli możliwość odwiedzania dziecka w Placówce. Całość działań związanych z kontaktami dziecka z rodziną, w tym także wyjazdy na przepustki była dokumentowana.

(akta kontroli str. 37, 127-129)

Zgodnie z art. 135 ustawy w placówce opiekuńczo - wychowawczej działał zespół odpowiedzialny za okresową ocenę sytuacji dziecka⁵. W badanym okresie stwierdzono, że w Placówce odbyły się 3 posiedzenia zespołu tj. 3 października 2024 r., 4 marca 2025 r. i 9 września 2025r. Skład zespołu nie spełniał wymagań określonych w art. 137 ust. 1 ustawy. Nie zapraszano przedstawicieli ośrodków adopcyjnych do udziału

⁵ Zwany dalej „zespołem”.

w posiedzeniach zespołu, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, mając na uwadze przebywanie w POW dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Powyższe należy uznać za nieprawidłowość. W toku kontroli ustalono, że na każde posiedzenie zespołu kierowano zaproszenia do przedstawicieli szkół, ośrodków pomocy społecznej, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a także telefonicznie zapraszano rodziców biologicznych w sytuacjach to umożliwiających. Potwierdzeniem zaproszeń telefonicznych były notatki służbowe sporządzane przez pedagoga zawierające dane osób zaproszonych oraz daty rozmów.

W trakcie analizy dokumentacji stwierdzono, że ocena sytuacji dziecka nie obejmowała wszystkich obszarów wskazanych w art. 136 ustawy. Ocenie poddawano wyłącznie pięć wymaganych obszarów pomijając ocenę możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej oraz konieczności informowania sądu o potrzebie umieszczenia w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej. Pominięcie tych obszarów stanowi nieprawidłowość w zakresie realizacji obowiązków zespołu.

W każdym przypadku, zgodnie z art. 138 ust. 2 opracowywano i kierowano do sądu wnioski o zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce, natomiast nie kierowano tych wniosków do ośrodków adopcyjnych w odniesieniu do dzieci posiadających uregulowaną sytuację prawną, co stanowi nieprawidłowość.

(akta kontroli str. 38-51)

Na podstawie § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t.j. z 2025 r. poz. 395)⁶ ustalono, że w POW dla każdego dziecka niezwłocznie po jego przyjęciu została sporządzona diagnoza psychofizyczna. Dokument ten został opracowany przez pedagoga i obejmował wszystkie wymagane obszary. Analiza dokumentacji wykazała, iż diagnozy były opracowane rzetelnie, a ich zakres i treści odpowiadały indywidualnym potrzebom wychowanków.

(akta kontroli str. 52-61)

W zakresie przestrzegania § 15 rozporządzenia po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej, opracowywany był plan pomocy dziecku. Dokumenty te funkcjonowały w Placówce pod nazwą „Indywidualny Plan Pracy z Wychowankiem” i sporządzane były w oparciu o wcześniejszą diagnozę psychofizyczną. Wskazuje się, aby dostosować nazewnictwo dotyczące planów pomocy dziecku do właściwego, określonego w przepisach. Plany zawierały cel, zgodny z jednym z czterech określonych w rozporządzeniu, a także

⁶ Zwanego dalej „rozporządzeniem”.

działania krótko i długoterminowe w trzech obszarach: rodzinnym, środowiskowym i indywidualnym. W dokumentacji uwzględniono również gminę zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. Modyfikacje planów przeprowadzono podczas posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

W każdym planie znajdowała się wyodrębniona część zatytułowana „Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej”. W tym miejscu zamieszczano adnotację opatrzoną datą o treści „*Brak asystenta rodziny oraz opinii z Ośrodka Pomocy Społecznej (nie ma możliwości przeprowadzenia wywiadu)*”. Informacja ta odnosiła się do odpowiedzi na wniosek, który pedagog kierował do jednostek pomocy społecznej przed posiedzeniem zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Celem wniosku było uzyskanie aktualnych danych dotyczących sytuacji: rodzinnej, mieszkaniowej, zawodowej, zdrowotnej, dochodowej i majątkowej rodziny wychowanka oraz zbadanie czy istnieją warunki umożliwiające powrót dziecka do środowiska rodzinnego. Wniosek ten nie dotyczył jednak formalnego zapytania czy rodzina współpracuje z asystentem rodziny. Placówka nie przedstawiła dokumentów potwierdzających, iż rodzina biologiczna rzeczywiście nie była objęta pomocą w formie asystenta, ani nie podjęto prób weryfikacji tego faktu. Tym samym nie można jednoznacznie stwierdzić, czy rodzina pozostawała bez wsparcia tego typu. Dodatkowo stwierdzono, iż przedmiotowe plany w przypadku braku współpracy z asystentem rodziny, nie były sporządzane i realizowane z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Fakt ten jest niezgodny z art. 100 ust. 1 ustawy, w myśl którego praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinna być prowadzona na podstawie planu pomocy dziecku sporządzonego i realizowanego przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Brak udokumentowanej współpracy z asystentem rodziny lub z podmiotem organizującym pracę z rodziną w zakresie sporządzania planu pomocy dziecku należy uznać za nieprawidłowość.

Ponadto w dokumentacji odnotowano przypadki, w których brakowało podpisów wychowawców w poszczególnych częściach planu lub przy konkretnych działaniach i modyfikacjach. Dokument nie zawierał podpisów dyrektora Placówki. W celu zapewnienia prawidłowego nadzoru nad dokumentacją wychowawca oraz dyrektor powinni każdorazowo zapoznawać się z treścią planów i opatrywać je swoim podpisem.

(akta kontroli str. 62-73)

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzona była karta pobytu dziecka zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. W toku kontroli przeanalizowano wybrane karty pobytu za

miesiące: listopad 2024 r., kwiecień oraz sierpień 2025 r. Dokumentacja ta zawierała wszystkie wymagane obszary, zgodnie z przepisem określonym w rozporządzeniu. Jednakże w części dotyczącej opisu współpracy Placówki z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny, w tym z asystentem rodziny, w kartach wychowanków (K.B., M.H.) wpisano jedynie słowo „brak” bez dalszego uzasadnienia. W ocenie zespołu kontrolującego w każdym obszarze powinny być każdorazowo odnotowywane informacje o rzeczywistej współpracy z konkretnymi podmiotami zaangażowanymi w działania na rzecz dziecka. Należy na każdym etapie uzupełniania kart pobytu zachowywać spójność i dokładność w dokumentowaniu każdego obszaru zgodnego z rozporządzeniem.

(akta kontroli str. 74-78)

Na podstawie §17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w Placówce prowadzono karty udziału w zajęciach specjalistycznych dla wychowanków wymagających takiej formy wsparcia. Z uwagi na brak zatrudnionego psychologa oraz osoby prowadzącej terapię na terenie POW, wszystkie zajęcia specjalistyczne prowadził pedagog. Zajęcia miały głównie charakter indywidualny, choć w okresie objętym kontrolą odbyło się także 5 spotkań grupowych. W trakcie weryfikacji kart udziału w zajęciach specjalistycznych stwierdzono, że nie zawierają one adnotacji czy dane zajęcia miały formę indywidualną, czy grupową ani też informacji o liczbie uczestników. Wpisy ograniczały się do tematu zajęć oraz daty ich przeprowadzenia. W toku czynności kontrolnych przedłożono oświadczenie, w którym wskazano, które zajęcia mają charakter grupowy oraz ilu wychowanków nich uczestniczyło. Informacje te nie wynikały z dokumentacji pierwotnej tj. kart udziału w zajęciach specjalistycznych. Zgodnie z przepisem § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia niezbędne jest prawidłowe dokumentowanie i posługiwanie się odpowiednim nazewnictwem przy sporządzaniu kart udziału w zajęciach specjalistycznych. Wskazuje się na skorygowanie dotychczasowej praktyki w tym zakresie.

(akta kontroli str. 79-85)

Zgodnie z §17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w POW dla każdego dziecka prowadzony był arkusz badań i obserwacji. Ustalono, że w jednostce prowadzono wyłącznie arkusze badań i obserwacji pedagogicznych. Dokument ten funkcjonował pod nazwą „*Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych*”, jednak był prowadzony wyłącznie przez pedagoga. W Placówce nie był zatrudniony psycholog, w związku z tym arkusze badań i obserwacji psychologicznych nie były prowadzone. Z uwagi na powyższe, należy ujednolicić nazewnictwo dokumentu do jego rzeczywistego zakresu i stosowanie nazwy „Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych”. Ponadto treść wielu wpisów ograniczała się do informacji organizacyjnych np. rozpoczęcie lub zakończenie roku szkolnego, wakacje lub ferie, które

powinny być dokumentowane w karcie pobytu dziecka. Tego typu wpisy nie odnosząc się do badań i obserwacji, które winny być ujmowane w arkuszu. W związku z tym, należy ujednolicić sposób prowadzenia arkuszy oraz zapewnić ich systematyczność oraz merytoryczność.

(akta kontroli str. 86-99)

Zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej zobowiązany był do przekazywania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do właściwego ośrodka adopcyjnego. Wśród wychowanków przebywających w Placówce na dzień kontroli pięcioro posiadało uregulowaną sytuację prawną i zostało zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych: dwoje dzieci do Ośrodka Adopcyjnego Nadzieja w Jeleniej Górze oraz troje dzieci do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu. W przypadku trojga dzieci odstąpiono od ich kwalifikacji do przysposobienia z uwagi na niewyrażenie zgody przez wychowanków.

(akta kontroli str. 91-94)

W trakcie kontroli dokonano oceny przestrzegania przepisów art. 145 ust. 2, 4-6 ustawy w zakresie realizacji procedury usamodzielnienia wychowanków Placówki. W analizowanym okresie dwóch podopiecznych zostało objętych działaniami związanymi z procesem usamodzielnienia, z czego jedna z tych osób zakończyła swój pobyt w Placówce. W obu przypadkach wychowankowie terminowo wskazali opiekuna usamodzielnienia oraz wspólnie z wychowawcą przygotowali indywidualne programy usamodzielnienia. Dokumentacja była zatwierdzona przez powiat właściwy ze względu na ponoszenie wydatków na pomoc na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki. W odniesieniu do wychowanki A.J., mimo, że dokumentacja zawierała datę wpływu indywidualnego programu usamodzielnienia do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu (data wpływu: 11.08.2022 r.), program nie został zatwierdzony przez dyrektora PCPR. W związku z powyższym, należy podkreślić, iż Placówka wypełniła swój obowiązek w zakresie sporządzenia i przekazania programu w wymaganym terminie, natomiast brak zatwierdzenia programu przez dyrektora PCPR nie wynikał z zaniedbań ze strony jednostki. Należy podjąć czynności zmierzające do pozyskania programu zatwierdzonego przez dyrektora PCPR. Powyższe znajduje się w interesie osoby usamodzielnianej.

(akta kontroli str. 139-147,173)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce przestrzegano § 12 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego obowiązku prowadzenia i dokumentowania obchodów placówki w porze nocnej. Obchody były wykonywane regularnie każdorazowo odnotowywane w zeszycie dyżurów nocnych. W zapisach zawierano dane takie jak imię i nazwisko

wychowawcy pełniącego dyżur, liczbę wychowanków aktualnie przebywających w Placówce oraz godziny przeprowadzonych obchodów. Dokumentacja wskazywała, że każdej nocy realizowano co najmniej 3 obchody zgodnie z obowiązującymi przepisami. Prawdłowo prowadzony rejestr potwierdzał, że Placówka zapewniała stały nadzór nad dziećmi w godzinach nocnych.

(akta kontroli str. 141)

W POW prowadzona była ewidencja wychowanków zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia. Dokumentacja ta funkcjonowała pod nazwą „Księga Wychowanków Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1” i obejmowała wszystkie wymagane informacje. Ewidencja zawierała dodatkowo m.in. numer PESEL dziecka, datę i miejsce jego przyjęcia, datę oraz przyczynę skreślenia z Placówki, a także adres placówki, do której wychowanek został przeniesiony. Przeprowadzona kontrola wykazała, że dokumentacja była zgodna z aktualnym wykazem wychowanków na dzień kontroli.

(akta kontroli str. 112-113)

W Placówce przestrzegany był § 5 rozporządzenia, który dotyczył obowiązku podejmowania działań wyjaśniających oraz powiadamiania właściwych służb w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora w każdej takiej sytuacji niezwłocznie podejmowane były stosowne czynności, w tym w szczególności postępowania wyjaśniającego mającego na celu ustalenie możliwych przyczyn nieobecności wychowanka. W ramach tych działań prowadzone były rozmowy z dziećmi, pracownikami Placówki oraz osobami z otoczenia dziecka. W miarę możliwości podejmowane były próby nawiązania kontaktu telefonicznego z dzieckiem. O zaistniałej sytuacji niezwłocznie informowany był Dyrektor Placówki oraz pedagog. Równolegle w ciągu 24 godzin podejmowane były działania informacyjne wobec odpowiednich instytucji tj. Policji, sądu, a także w zależności od sytuacji rodziców bądź opiekunów prawnych dziecka. W okresie objętym kontrolą odnotowano 2 przypadki nieusprawiedliwionej nieobecności wychowanków. Jeden z wychowanków (O.K.) pozostawał poza POW nieprzerwanie od 28 kwietnia 2025 roku do dnia kontroli.

Na podstawie oświadczenia Dyrektora nie można jednoznacznie potwierdzić, że w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności wychowanków informacja ta była przekazana do powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną biologiczną dziecka (w przypadku, gdy asystent został przydzielony rodzinie lub ewentualnego przypuszczenia o tym fakcie). Brak jednoznacznego udokumentowania tej czynności stanowi uchybienie, mogące wpłynąć na ograniczenie skuteczności działań

podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa dziecka i współpracy międzyinstytucjonalnej. Należy w związku z tym doprecyzować oraz ujednolicić wewnętrzne procedury w zakresie informowania wszystkich właściwych podmiotów o oddaleniu się dziecka z Placówki zgodnie z § 5 rozporządzenia.

(akta kontroli str. 118-125)

Kolejnym zagadnieniem objętym kontrolą było stosowanie się do przepisu § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, zgodnie z którym dzieci od 5. roku życia powinny otrzymywać co miesiąc kwotę pieniężną do własnego dysponowania. W Placówce obowiązywał regulamin wypłaty kieszonkowego, określony jako Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania tzw. „kieszonkowe”. Dokument ten stanowił załącznik nr 1 do zarządzenia dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świeradowie-Zdroju z dnia 14 grudnia 2023 r.

Stwierdzono, że w dwóch przypadkach (A.B., K.B.) – dotyczących wychowanków nowo przyjętych do Placówki (23 lipca 2025 r.) – nie wypłacono kieszonkowego za okres rzeczywistego przebywania w POW. Placówka wypłaciła środki dopiero w trakcie czynności kontrolnych, stosując zasadę proporcjonalnego naliczenia kwoty do faktycznej liczby dni pobytu (§ 2 pkt 4 ww. regulaminu). Takie rozwiązanie było niezgodne z obowiązującym przepisem (§ 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia), który wskazuje na miesięczną kwotę niezależnie od momentu przyjęcia dziecka. Powyższy fakt stanowi uchybienie, wynikające również z zapisów Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, co pozostawało w sprzeczności z przepisami prawa. W pozostałych przypadkach w okresie objętym kontrolą wszyscy wychowankowie otrzymywali kieszonkowe, które nie było niższe niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustalana co miesiąc przez dyrektora Placówki w konsultacji z wychowawcami.

(akta kontroli str. 36-37, 148-154, 173)

W toku czynności kontrolnych dokonano weryfikacji spełnienia wymagań kwalifikacyjnych przez Dyrektora Placówki. Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli jednostka nie dysponowała dokumentacją potwierdzającą spełnienie obowiązku określonego w art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy, tj. w zakresie przedstawienia informacji z Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Brak przedmiotowego dokumentu na dzień rozpoczęcia kontroli stanowi nieprawidłowość. W trakcie dalszych czynności kontrolnych Dyrektor został zweryfikowany pod względem spełniania wymogów ustawowych. W zakresie spełnienia wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt 1 ustawy, wykształcenie

Dyrektora Placówki zostało zweryfikowane podczas poprzednich kontroli przeprowadzonych w POW.

W ramach dalszych ustaleń kontrola obejmowała ocenę zgodności zatrudniania pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. W kontrolowanej jednostce zatrudnionych było 5 wychowawców, z których jeden pełnił funkcję koordynatora oraz pedagog. Wszyscy posiadali kwalifikacje wymagane do zajmowania powierzonych im stanowisk oraz zostali zweryfikowani w zakresie wskazanym w art. 98 ust. 3 pkt 1-4 ustawy, dotyczącym: ingerencji sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej, realizowania obowiązku alimentacyjnego, jeśli taki został nałożony, poświadczenia w zakresie zweryfikowania w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz zdolności do pracy potwierdzonej aktualnym zaświadczeniem lekarskim. Dodatkowo w POW były zatrudnione osoby do obsługi i administracji tj. główna księgowa, kadrowa, sprzątaczką oraz kierowca spełniający wymogi art. 99 ust. 5 ustawy. Pracownicy zostali zweryfikowani również w zakresie określonym w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy. Na podstawie dokumentacji kadrowej pracowników stwierdzono, że ich zatrudnienie było zgodne z przepisami przewidzianymi w ustawie.

(akta kontroli str. 126)

W ramach oceny przestrzegania praw dziecka określonych w art. 4 ust. 1-11 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami przebywającymi w Placówce w dniu kontroli, którzy wyrazili zgodę na rozmowę z zespołem kontrolującym. Wychowankowie deklarowali, że czuli się w Placówce dobrze i bezpiecznie, a ich potrzeby w tym emocjonalne były zaspokajane. Potwierdzili, że utrzymywali kontakt z bliskimi i znajomymi spoza Placówki, a także mieli możliwość urlopowania do domów rodzinnych. Wychowankowie mieli zapewnione odpowiednie ubranie i obuwie dostosowane do pory roku oraz stały dostęp do środków higienicznych. Każde z dzieci wskazywało, że wyżywienie było wystarczające, a posiłki były smaczne. Śniadania i kolacje wychowankowie przygotowywali samodzielnie, natomiast obiady były dowożone. Wszystkie dzieci miały świadomość możliwości korzystania z pomocy pedagoga zatrudnionego w Placówce. Ponadto dwa razy w tygodniu do Placówki przyjeżdżał psychoterapeuta, który był dostępny dla wychowanków. Podopieczni mogli korzystać również ze wsparcia wychowawców w nauce. Dzieci uczestniczyły w różnych wyjazdach organizowanych przez Placówkę, między innymi na basen oraz kolonie. Wychowankowie potwierdzili, że w domu obowiązywały dyżury porządkowe, które wykonywali zgodnie z harmonogramem. Zнали przysługujące im prawa i obowiązki oraz byli świadomi zasad funkcjonowania w Placówce. Otrzymywali co miesiąc kieszonkowe,

którego wysokość uzależniona była od zachowania. Dzieci wskazywały, że w przypadku choroby mieli zapewniony dostęp do opieki medycznej i wiedzieli do kogo mogą się w tej sytuacji zwrócić. Byli świadomi swojej sytuacji prawnej i znali powody, dla których zostali umieszczeni w Placówce.

W toku kontroli w ramach indywidualnych rozmów dwoje dzieci wskazało na niepokojące zachowania jednej z wychowawczyń. W relacjach dzieci pojawiły się opisy zachowań mogących nosić znamiona nieodpowiednich praktyk wychowawczych takich jak: podnoszenie głosu, naruszenie nietykalności cielesnej, komentarze o charakterze ośmieszającym, a także wyśmiewanie z powodu wyglądu. Wychowankowie wskazywali, że obawiają się zwracać do wskazanej wychowawczynie z prośbami, z uwagi na możliwość ośmieszenia lub krytyki. Jako przykład wskazano sytuację, w której jedna z wychowanek poprosiła o ubrania, a wychowawczynie miała odpowiedzieć, że „...rośniesz wszecz”. Inne relacje dotyczyły krytykowania dzieci oraz aroganckich odzywek, które wywoływały u nich poczucie lęku i zniechęcały do kontaktu.

W związku z uzyskanymi sygnałami zespół kontrolujący podjął rozmowę z dyrektorem Placówki. Dyrektor przedłożył pisemne oświadczenie oraz wyjaśnił, że sprawa była wcześniej sygnalizowana i podjęto działania wyjaśniające. Z przekazanych informacji wynika, że pracownica zaprzeczyła zarzutom jednak w trakcie rozmowy z dyrektorem przyznała, iż mogła użyć niewłaściwych słów w jednej sytuacji, co mogło zostać odebrane przez wychowanków w sposób krzywdzący. Po uzyskaniu informacji w trakcie kontroli dyrektor ponownie przeprowadził rozmowę z pracownicą informując ją o zgłoszonych sygnałach oraz konieczności podjęcia konkretnych działań naprawczych. Jak wskazano w oświadczeniu dyrektora ustalono, że warunkiem dalszego zatrudnienia wychowawczynie do momentu planowanego odejścia na emeryturę (styczeń 2026 r.), będzie podjęcie psychoterapii, objęcie wychowawczynie bieżącym bezpośrednim nadzorem ze strony dyrektora i koordynatora Placówki, przekazanie bezpośredniego wychowawstwa nad dziećmi innemu wychowawcy, udzielenie pisemnego upomnienia oraz przeprowadzenie rozmów instruktażowych i szkoleniowych dotyczących radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo. Dyrektor poinformował również, że w przypadku braku pozytywnych zmian w sposobie pracy oraz relacjach z wychowankami zostaną podjęte dalsze działania dyscyplinujące. Stwierdzone zdarzenia należy uznać za nieprawidłowość w zakresie przestrzegania praw dziecka.

(akta kontroli str. 127-129)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 w Świeradowie-Zdroju stwierdzono nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych oraz jedno uchybienie:

1. Przekroczenie dopuszczalnej liczby dzieci w Placówce.
2. Brak dokonywania oceny sytuacji dziecka przez Zespół ds. okresowej sytuacji dziecka, zgodnie z zakresem określonym w art. 136 ustawy.
3. Niezawiadamianie ośrodka adopcyjnego o terminach posiedzeń zespołu ds. okresowej sytuacji dziecka z uregulowaną sytuacją prawną.
4. Brak formułowania i przekazywania wniosków do ośrodka adopcyjnego o zasadność dalszego pobytu dziecka z uregulowaną sytuacją prawną w Placówce.
5. Plany pomocy dziecku nie sporządzano we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną.
6. W jednym przypadku nie wypłacono nowo przyjętym wychowankom pełnej kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.
7. Brak weryfikacji dyrektora Placówki w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
8. Nieprzestrzeganie praw dziecka przez jednego wychowawcę.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Przestrzegać limitu miejsc w Placówce.
Podstawa prawna: art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Okresową ocenę sytuacji dziecka dokonywać w oparciu o wszystkie obszary wskazane w ustawie.
Podstawa prawna: art. 136 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Zapewnić udział przedstawiciela ośrodka adopcyjnego na posiedzeniu zespołu ds. okresowej sytuacji dziecka z uregulowaną sytuacją prawną.

Podstawa prawna: art. 137 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Sporządzać i przekazywać do właściwego ośrodka adopcyjnego wnioski o zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce z uregulowaną sytuacją prawną, umożliwiającą jego przysposobienie.

Podstawa prawna: art. 138 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Sporządzać i realizować plany pomocy dziecku we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Podstawa prawna: art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720 z późn.zm.)

Termin realizacji: na bieżąco.

6. Przed zatrudnieniem weryfikować osoby do pracy z dziećmi w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, w tym osoby zatrudnionej na stanowisku dyrektora.

Podstawa prawna: art. 97 ust. 3 pkt 5a, art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi jednostki kontrolowanej, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49). W terminie do dnia **15 grudnia 2025 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli

winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków wskazanych w niniejszym wystąpieniu.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Martyna Kwiecińska
.....
(członek zespołu inspektorów)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Joanna Łaskowska
.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Górecka
.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Szafarowicz